

የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ክልላዊ መንግስት

18 ኛ ዓመት ቁጥር 103
አሰላ ጥር 2003 ዓ.ም

ልሣነ-ሕግ ጋዜጣ

18th Year No 103

Assosa Jan. 2012

LISAN HIG GAZETA

OF THE BENISHANGUL — GUMUZ REGIONAL STATE

የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ክልል መንግስት

ም/ቤት ጠባቂነት የወጣ

አዋጅ ቁጥር 103 /2004

ቤኒሻንጉል ጉሙዝ ክልላዊ መንግስት
የተጀሚዎችና የመንግሥት ሠራተኞች
ሀብትን ለማሳወቅና ለማስመዝገብ የወጣ አዋጅ
ሀብትን ማሳወቅና ማስመዝገብ የመንግስት አሠራርን
በግልጽነትና በተጠያቂነት ላይ ለመመስረት አስፈላጊ
በመሆኑ፤

የሀብት ማሳወቅና ማስመዝገብ ሙስናና ብልሹ
አሠራርን ለመከላከልና መልካም አስተዳደርን
ለማስፈን ከፍተኛ ጠቀሜታ ያለው በመሆኑ፤

ሀብትና የገንዘብ ጥቅማቸውን የማሳወቅና
የማስመዝገብ ግደታ ያለባቸው መመዝገብ
ያለባቸውን ሀብትና የገንዘብ ጥቅም
የሚያስመዝግቡበትና የሚያሳውቁበትን ግልፅ
ሥርዓት መደንገግ አስፈላጊ በመሆኑ፤

የመንግስት የሥራ ኃላፊነትና የግል ጥቅም
ሳይቀላቀሉ በየራሳቸው መንገድ የሚመሩበትን
ግልጽ ሥርዓት መዘርጋት ሊፈጠር የሚችለውን
የጥቅም ግጭት ለማስወገድ እንደሚፈቅድ በመታመኑ፤

በተሻሻለው የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ክልላዊ መንግስት
ሕገ-መንግስት አንቀጽ 49 ንዑስ አንቀጽ 3 (3.1)
መሠረት የሚከተለው ታውጧል፡፡

Proclamation No 103/2012

***THE BENISNGUL GUMUZ REGIONAL
STATE DISCLOSURE AND REGISRATION
OF ASSETS OF PUBLIC OFFISIALS AND
PUBLIC SERVANTS PROCLAMATION.***

PROCLAMATION NO 103/2012

***APROCLAMATION TO PROVIDE FOR THE
DISCLOSURE AND REGISTRATION OF
ASSETS OF PUBLIC OFFISIALS AND PUBLIC
SERVANTS***

WHERE As, the disclosure and registration of assets
is important to enhance transparency and
accountability in the conduct of public affairs;

WHERE As, the disclosure and registration of assets
is of paramount importance in the prevention of
corruption and impropriety and helps to enhance
good governance;

WHERE As, it is necessary to provide clear
procedure for disclosure and registration of assets and
financial interests of those specified by law;

WHERE As , it is necessary to put in place a
transparent system that would help the conduct of
public affires and Private interest go separate with
out intervening in to one another's territory so as to
avoid possible conflict of interest,

NOW, THERE FORE, in accordance with article 49
sub article3(2.1) of the constitution of the
Benishangul Gomuz regional state it is here by
proclaimed as follows

ክፍል አንድ

ጠቅላላ

1 አጭር ርዕስ

ይህ አዋጅ “የቤ/ጉ/ክ/መ/የሀብት ማሳወቂያና ማስመዝገቢያ አዋጅ ቁጥር 103 /2004” ተብሎ ሊጠቀስ ይችላል።

2. ትርጓሜ

የቃሉ አገባብ ሌላ ትርጉም የሚያሰጠው ካልሆነ በስተቀር በዚህ አዋጅ ውስጥ፡-

- 1/ “ክልል” ማለት የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ክልላዊ መንግስት ማለት ነው፤
- 2/ “ምክር ቤት” ማለት የክልል፣ የብሄረሰብ፣ የወረዳ እና የከተማ አስተዳደር ህግ አውጪ የመንግስት አካል ነው፤
- 3/ “መስተዳድር ምክር ቤት” ማለት የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ክልላዊ መንግስት የሕግ አስፈጻሚው መስተዳድር ም/ቤት ነው፤
- 4/ “አስተዳደር ምክር ቤት” ማለት እንደአገባብነቱ በዞን፣ በብሄረሰብ አስተዳደር፣ በወረዳ እና በከተማ አስተዳደር የሚገኝ የህግ አስፈጻሚ አካል ነው፤
- 5/ “ሀብት” ማለት ማንኛውም የማይንቀሳቀስ ወይም የሚንቀሳቀስ ወይም ግዙፍነት ያለው ወይም የሌለው ንብረት ሲሆን የመሬት ይዞታን እና ማንኛውም ዓይነት ገቢ፣ ቁጠባና ኢንቨስትመንትን ይጨምራል፤

6/ “ኮሚሽን” ማለት የቤኒሻንጉል ጉሙዝ

PART ONE

GENERAL

1. Short title:-

This proclamation may be cited as the “The Benishangul Gumuz Regional State Disclosure and regtoration proclamation No 103/2012”

2. Definition

In this proclamation unless the context requires otherwise.

1. “Region “ means the Benishangul Gumuz Regional state.
2. “Council” means as if necessary Regional Nationality, woreda and municipality legislative body.
3. “Administrative council” means The Benishangul gumuz Regional state Administrative council “
4. Administration” Means as if necessary zonal, Nationality, woreda and municipality administration executive body.
5. “Asset” means any movable or immovable or tanaible or intangible property including land holdings, income, saving and investment.

ክልላዊ መንግስት የሥነ-ምግባርና ፀረ-ሙስና ኮሚሽን ነው፤

7/ “የሥነ-ምግባር መከታተያ ክፍል” ማለት በክልሉ መንግስት መስሪያ ቤቶች ወይም በመንግስት የልማት ድርጅቶች ውስጥ ጥሩ ሥነ-ምግባርን ለማስፈን፣ ሙስናና ብልሹ አሠራርን ለመከላከል በሥነ ምግባር ኦፊሰር የሚመራ የሥራ ክፍል ነው፤

8/ “ተሻሻላ” ማለት በክልሉ ውስጥ በሚገኙ የመንግሥትና የመንግሥት የልማት ድርጅቶች ከሲቪል ሠርቪስ ውጪ ተሹመው የሚሠሩትን ሆኖ የሚከተሉትን ያጠቃልላል፡-

1. በየደረጃው በሚገኙ የህዝብ ምክር ቤቶች ቀርበው የሚሾሙ፤
2. በክልል መስተዳድር ምክር ቤት እና በየደረጃው በሚገኙ የአስተዳደር ምክር ቤቶች ቀርበው የሚሾሙትን፤
3. በክልሉ ርዕሰ መስተዳድር፣ በክልሉ ሴክተር መሥሪያ ቤት ኃላፊዎች፣ በክልሉ አፈ-ጉባኤ በሆነ፣ በልዩ ወረዳና በወረዳ አፈ-ጉባኤዎችና ዋና አስተዳዳሪዎች እንዲሁም በከተማ አስተዳደር ከንቲባ ቀርበው የሚሾሙትን፤
4. በመንግስት የልማት ድርጅቶች የሥራ አመራር ቦርድ አባላትን እና ስራ አስኪያጆችንና ምክትል ስራ አስኪያጆችን እንዲሁም በልማት ድርጅቶቹ ኃላፊዎች የሚሾሙትን፤

6. “ Commission” means The Benishangul Gumuz Regional state

Ethics and Anti-Corruption Commission.

7. “ Ethic liaison Unit” means a unit lead by Ethics liaison officer and entrusted with the duty to coordinate; enhance good ethics ,prevention of corruption and impropriety in a public office or a public enterprise,

8. “ Appointee” means any appointee working in public office and public enterprises other than civil servant including:-

1. Any appointee assigned by the legislative bodies at all level in the region.
2. Any appointee assigned by the region administrative council, and at all level.
3. Any appointee assigned by the president ,Speaker, Regional Sector heads, zone and woreda, speakers, Administrators and may or of municipalities.
4. Any appointee assigned by The Board, managers, a duty manager, and Heads of public enterprises.

9. “የመንግስት ሠራተኛ” ማለት የሚከተሉትን ያጠቃልላል፡-

1. ፈቃድ የመስጠት፣ የመቆጣጠር፣ ግብር የመሰብሰብ፣ ግዢ የመፈጸም ወይም

የከተማ መሬት የማስተዳደር ሥራ የሚያከናውኑ የመንግስት መስሪያ ቤት ወይም የልማት ድርጅቶች ሠራተኞችን፣ ዐቃቤ ሕጎችን፣ መርማሪዎችን፣ የትራንስፖርት ፍሰት ተቆጣጣሪዎችን እና

2. ኮሚሽኑ በሚያወጣው መመሪያ ተለይተው የሚወሰኑ ሌሎች የመንግስት መስሪያ ቤቶችና የመንግስት የልማት ድርጅቶች ሠራተኞችን፤

10 “ቤተሰብ” ማለት የተሟላ ወይም የመንግስት ሠራተኛ የትዳር ጓደኛ ወይም በስሩ የሚተዳደር ዕድሜው 18 ዓመት ያልሞላ ልጅ ሲሆን ጋብቻ ሳይፈጽም እንደ ባልና ሚስት አብሮ የሚኖር ሰውን እና የጉዲፈቻ ልጅን ይጨምራል፤

11/ “የቅርብ ዘመድ” ማለት የተሟላ ወይም የመንግስት ሠራተኛ ወላጆችን፣ ተወላጆችን፣ እህቶችን፣ ወንድሞችን እና ሌሎች እስከ ሦስተኛ ደረጃ የሥጋ ወይም የጋብቻ ዝምድና ያላቸው ሰዎችን ያጠቃልላል፤

12/ “የመንግስት መስሪያ ቤት” ማለት ሙሉ በሙሉ ወይም በከፊል በመንግስት በጀት የሚተዳደርና የሕግ አውጭነት፣ የዳኝነት ወይም አስፈጻሚነት የመንግስት ስራዎች የሚከናወኑበት ማናቸውም መስሪያ ቤት ነው፤

9. “*Public Servant*” Includes

1. Employees of public offices or public enterprises performing licensing, regulate or tax collection functions, purchasing, urban land administration, prosecutor, investigators and those who regulate traffic flow.

2. Other employees of public offices and public enterprises to be specified by directives of the commission

10. “*Family*” means the spouse or dependant child , Under the age of 18. or an appointee, or a public servant and include a person living together under irregular union and an adopted child,

11. “*Close Relative*” includes ascendants, descendants, siblings and other persons related to an appointee or a public servant by consanguinity or affinity up to the third degree.

12. “*Public office*” means any office the budget of which is fully or partially allocated by government and in which legislative, judicial or executive activities of government are performed.

13/ “የመንግስት ልማት ድርጅት” ማለት የክልሉ መንግስት የባለቤትነት ድርሻ በሙሉ ወይም በከፊል ያለበት ማንኛውም

የመንግስት የልማት ድርጅት ወይም የአክሲዮን ኩባንያ ነው፤

14/ የጥቅም ግጭት ማለት በተጨማሪም የተከሰተ ወይም ሊከሰት የሚችል በእምነት የተሰጠ የመንግስት ኃላፊነትና የግል ጥቅም መካከል የሚፈጠር ግጭት ነው።

15/ “ሰው” ማለት የተፈጥሮ ሰው ወይም በሕግ የሰውነት መብት የተሰጠው አካል ነው፤

16/ ማንኛውም በወንድ ፆታ የተገለጸ አነጋገር ሴትንም ይጨምራል።

3. የተፈጻሚነት ወሰን

ይህ አዋጅ በክልሉ በሚገኙ የመንግስት መስሪያ ቤቶች እና በልማት ድርጅቶች በሚሰሩ ተሟላዎችና የመንግስት ሠራተኞች ላይ ተፈጻሚ ይሆናል።

13. public enterprise” means any public enterprise or a share company in which the total or

part of the holding is owned by the government;

14. “Conflict of interest” means of case that may be happened or lead to conflict between official duty and private interest;

15. “ Person” means natural or judicial person;

16. Any expression in the masculine gender includes the feminine.

3.Scope of application

This Proclamation shall be applicable to the appointees and public servants working in public office and public enterprises of the region.

ክፍል ሁለት

ሀብትን ስለማሳወቅና ስለማስመዝገብ

4. የማስመዝገብ ግዴታ

1/ ማንኛውም ተሿሚ ወይም የመንግስት ሠራተኛ፡-

ሀ/ በራሱና በቤተሰቡ ባለቤትነት ወይም ይዞታ ሥር የሚገኝ ሀብትን እና

ለ/ የራሱንና የቤተሰቡን የገቢ ምንጮች የማሳወቅና የማስመዝገብ ግዴታ አለበት፡፡

2/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ /1/ መሠረት ሀብቱን የሚያስመዘግብ ተሿሚ ወይም የመንግስት ሠራተኛ የራሱንና የቤተሰቡን ሀብትና የገቢ ምንጮች ለየብቻ ለዚሁ ተግባር በተዘጋጀ ቅጽ ላይ በመሙላት ትክክለኛነቱን በፊርማው ያረጋግጣል፡፡

5. በምዝገባ ስለማይካተት ሀብት

1/ የዚህ አዋጅ አንቀጽ 4 ድንጋጌ ቢኖርም የሚከተሉት ሀብቶች አይመዘገቡም፡-ሀ/ በውርስ ተገኝቶ በጋራ የተያዘና ለወራሾቹ የግል አገልግሎት የሚውል ንብረት፤

ለ/ ዝርዝራቸው በመመሪያ የሚወሰን ሆኖ የቤት እቃዎችና የግል መገልገያዎች፤

ሐ/ ከጡረታ የሚገኝ ገቢ፡፡

PART TWO

DISCLOSURE AND REGISTRATION OF ASSETS

4. Obligation to register

1. Any appointee or public servant shall have the obligation to disclose and register.

a. the asset under the ownership or possession of himself and his family, and

b. Sources of his income and those of his family.

2. The appointee or public servant who registers his asset pursuant to sub article(1) of this Article shall fill the particulars of his assets and sources of income and those of his family in separate forms designed for such purposes and authenticate the same by his signature.

5. Assets exempted from Registration

1. Notwithstanding the provisions of article 4 of this proclamation, the following assests shall be exempted from registration.

a/ Common property acquired through inheritance and held by the heirs for private use,

b/ household goods and personal effects specified by directives of the commission,

c/ Pension benefits,

2/ ማንኛውም ተሿሚ ወይም የመንግስት ሠራተኛ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ /1/ /ሀ/ መሠረት በጋራ የተያዘ ንብረት በወራሾች መካከል እንደተከፋፈለ ድርሻውን አግወቆ ማስመዝገብ አለበት።

6. ስለመዝጋቢ አካል

1/ የተሿሚዎችንና የመንግስት ሠራተኞችን ሀብት የሚመዘግበው ኮሚሽኑ ወይም የኮሚሽኑ ቅርንጫፍ ጽ/ቤት ይሆናል።

2/ ኮሚሽኑ አስፈላጊ ሆኖ ሲያገኘው የተሿሚዎችን ወይም የመንግስት ሠራተኞችን ሀብት እንዲመዘግብ እንደሁኔታው በሙሉ ወይም በክፍል የሥነ-ምግባር መከታተያ ክፍልን ሊወክል ይችላል።

3/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ /3/ መሠረት ውክልና የተሰጠው እያንዳንዱ የሥነ-ምግባር መከታተያ ክፍል በዚህ አዋጅ አንቀጽ 4 ንዑስ አንቀጽ /2/ መሠረት የቀረበለትን የሀብት ማስመዝገቢያ ሰነድ ምዝገባው በተደረገ በ30 ቀናት ውስጥ ለኮሚሽኑ ወይም ለቅርንጫፍ ጽ/ቤቱ ያስተላልፋል።

4/ ኮሚሽኑ በዚህ አንቀጽ መሠረት የተከናወኑ የሀብት ምዝገባ ሰነዶች ጠባቂ ሆኖ ያገለግላል፤ ሀብታቸውን ላስመዘገቡ ተሿሚዎችና የመንግስት ሠራተኞች የምዝገባ ማረጋገጫ ምስክር ወረቀት ይሰጣል።

2 Any appointee or a public servant who has as here in a common property held in accordance with sub-article (1) (a) of this Article shall disclose his share for registration as soon as the property is liquidated among the heirs.

6. *Body in charge of Registration*

1. The commission or the branch office shall register assets of appointee or public servant.

2. The commission may delegate fully or partially as the case may be ethics liaison unit to register assets of appointee or public servant when it deems it necessary.

3. Each ethics liaison unit shall send the document of registration of asses submitted to it in accordance with sub-article(2) of Article 4 of this proclamation to the commission with in 30 days from the date of registration.

4. The commission shall be the custodian of documents of registration of assets under this Article and shall issue certificates of registration to the appointees and public servants whose assets have been registered

7. ምዝገባ ስለሚካሄድበት ጊዜ

- 1/ ማንኛውም ተሿሚ ወይም የመንግስት ሠራተኛ ይህ አዋጅ ስራ ላይ ከዋለበት ከስድስት ወር ቀጥሎ ባሉት ስድስት ወራት ውስጥ ሀብቱን ማሳወቅና ማስመዝገብ አለበት፡፡
- 2/ ማንኛውም አዲስ ተሿሚ ወይም የመንግስት ሠራተኛ ሀብቱን የሚያሳውቀውና የሚያስመዘግበው ከተሾመበት ወይም ከተቀጠረበት ቀን ጀምሮ በ45 ቀናት ውስጥ ይሆናል፡፡
- 3/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ /1/ ወይም /2/ መሠረት ሀብቱን ያስመዘገበ ማንኛውም ተሿሚ ወይም የመንግስት ሠራተኛ ከዚያ በኋላ ሀብቱን የሚያሳውቀውና የሚያስመዘግበው በየሁለት ዓመት ተኩል ሆኖ ይህ ጊዜ በተጠናቀቀ በ30 ቀናት ውስጥ ይሆናል፡፡

8. የምዝገባ ጊዜን ስለማራዘም

- 1/ የምዝገባ ጊዜ እንዲራዘምለት የሚጠይቅ ማንኛውም ተሿሚ ወይም የመንግስት ሠራተኛ ምዝገባውን ማራዘም ያስፈለገበትን ምክንያት በጽሁፍ በመግለጽ የምዝገባ ጊዜው በተጠናቀቀ በአምስት ቀናት ውስጥ ለኮሚሽኑ ወይም ለሚመለከተው የስነ ምግባር መከታተያ ክፍል ማመልከት ይችላል፡፡
- 2/ ኮሚሽኑ፣ የኮሚሽኑ ቅርንጫፍ ጽ/ቤት ወይም ጉዳዩ የሚመለከተው የስነ ምግባር መከታተያ ክፍል በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ /1/ መሠረት የቀረበለት ጥያቄ በበቂ ምክንያት የተደገፈ ሆኖ ሲያገኘው የምዝገባውን ጊዜ ለአንድ ጊዜ እስከ 30 ቀናት ሊያራዝም ይችላል፡፡
- 3/ የምዝገባ ጊዜ እንዲራዘምለት ለሥነ-ምግባር መከታተያ ክፍል ያቀረበው አቤቱታ ውድቅ የተደረገበት አመልካች ውሳኔው በደረሰው አምስት ቀናት ውስጥ ቅሬታውን ለኮሚሽኑ ወይም ለቅርንጫፍ ጽ/ቤቱ ሊያቀርብ ይችላል፤ ኮሚሽኑ የሚሰጠው ውሳኔም የመጨረሻ ይሆናል፡፡

7. Time of Registration

1. Any appointee or public servant shall disclose and register his assets with in six months after the six months from the coming in to force of this proclamation.
2. Any newly appointed or employed person shall disclose and register his assets with in 45 days following his appointment or employment.
3. Any appointee or public servant who has registered his assets in accordance with sub-article(1) Or (2) of this Article shall disclose and register the same every two years and half with in 30 days from the end of the budget year.

8. Extension of Time of Registration

1. A person demanding an extension of the time of registration may establish the cause for the extension in writing and submit the same to the commission the branch office or to the relevant ethics liaison unit with in five days from the expiry of the time of registration
2. The commission, the branch office or the relevant ethics liaison unit may , up on ascertaining that the application submitted under sub-article(1) of this Article is based on sufficient cause, extend the time of registration only once for up to 30 days.
3. An applicant whose application for extension of the time of registration is rejected by an ethics liaison unit may apply to the commission with in five days from receipt of the decision of the ethics liaison unit . the decision of the commission shall be final.

9. ዘግይቶ ስለማስመዝገብ

- 1/ በመደበኛው ወይም በተራዘመለት የማስመዝገቢያ ጊዜ ውስጥ ሀብቱን ያላስመዘገበ ተሿሚ ወይም የመንግስት ሠራተኛ ብር 2000 መቀጫ ክፍሉ በ30 ቀናት ውስጥ ሊያስመዘግብ ይችላል።
- 2/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (1) የተመለከተው እንደተጠበቀ ሆኖ በተጠሰው የጊዜ ገደብ መሠረት ማስመዝገብ ያልቻለ ተሿሚ ወይም የመንግስት ሠራተኛ በእያንዳንዱ 30 ቀን ተጨማሪ 1 000 ብር መቀጫ የሚከፍል ሆኖ ይህ የመቀጫ ጊዜ ከ፫ ጊዜ በላይ ሊራዘም አይችልም።

10. ከስንብት በኋላ ስለሚከተሉ ግዴታዎች

ማንኛውም ተሿሚ ወይም የመንግስት ሠራተኛ በጠረታ ሲገለል ወይም በማንኛውም ምክንያት አገልግሎቱን ሲያቋርጥ ሀብቱን በ 30 ቀናት ውስጥ ለኮሚሽኑ ወይም ለሚመለከተው የሥነ-ምግባር መከታተያ ክፍል እንዲሁም ከሁለት ዓመት ተኩል በኋላ ለመጨረሻ ጊዜ ለኮሚሽኑ ማሳወቅ አለበት።

11. የምዝገባን ትክክለኛነት ስለማረጋገጥ

- 1/ ኮሚሽኑ በዚህ አዋጅ አንቀጽ 4 ንዑስ አንቀጽ /2/ መሠረት በተሿሚ ወይም በመንግስት ሠራተኛ በተሞላ መረጃ ያልተሟላ፣ ትክክል ያልሆነ ወይም የሀሰት መረጃ የያዘ መሆኑን ለመጠርጠር በቂ ምክንያት ሲኖረው ወይም ሀብቱ በትክክል አልተመዘገበም የሚል ጥቆማ ሲቀርብ ወይም በተፈጸመ ወንጀል ምክንያት ምርመራ ሲጀመር የምዝገባውን ትክክለኛነት የማጣራት ተግባር ያከናውናል።

9 Late Registration

1. If an appointee or a public servant fails to register his assets with in the normal or extended period of registration he shall pay affine of Birr 1,000 and register his assets with in 30 days.
2. Not withstanding the provision of sub (1) of this Article an appointee or apublic servant who fails to register his assets with in the extended period shall pay a fine of Birr 1000 for each 30 days and register his assets and this time shall not be extended more than three times.

10. Post Employment obligations

Any appointee or a public servant who has retired or terminated his service on any ground shall disclose his assets to the commission or the branch office or concerned ethics liaison unit with in 30 days from the date of his regiment or termination of service and finally to the commission after tow years.

11. Verification of Registration

1. The commission shall under take verification process on the information submitted by an appointee or a public servant in accordance wit sub-article (2) of Article 4 of this proclamation where if has sufficient ground to suspect trouper the submission of incomplete in accurate or false information or where information is received on the inaccuracy of the registration or criminal investigation is underway.

2. ኮሚሽኑ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ /1/ መሠረት የማጣራት ተግባር ሲያከናውን፦

ሀ/ ጉዳዩ የሚመለከተው ተሿሚ ወይም የመንግስት ሠራተኛ ተጨማሪ መረጃ ወይም ማብራሪያ እንዲያቀርብ ሊጠይቀው፤

ለ/ የተሿሚ ወይም የመንግስት ሠራተኛውን ሀብት የሚመለከት መረጃ ያለው ባንክ፣ የፋይናንስ ተቋም ወይም ማንኛውም ሌላ ሰው መረጃውን እንዲሰጥ ሊያዘው፣ እና

ሐ/ የዋና ኦዲተርን ወይም የሌላ አግባብነት ያለውን አካል ሙያዊ ድጋፍ ሊጠቀም ይችላል።

3/ ኮሚሽኑ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 እና 2 በተጠቀሰው መሠረት ያልተሟላ፣ ትክክል ያልሆነ ወይም የሀሰት መረጃ መቅረቡን በማስረጃ ሲያረጋግጥ ጥፋት በፈጸመው ሰው ላይ በሕጉ መሠረት አስፈላጊው እርምጃ እንዲወሰድበት ያደርጋል።

12. የምዝገባ መረጃ ተደራሽነት

1/ በኮሚሽኑ እጅ የሚገኝ ማንኛውም የተሿሚ ወይም የመንግስት ሠራተኛ የሀብት ምዝገባ መረጃ ለሕዝብ ክፍት ይሆናል።

2/ ስለሀብት ምዝገባ መረጃ የሚፈልግ ማንኛውም ሰው ጥያቄውን በጽሁፍ ለኮሚሽኑ ወይም ጉዳዩ የሚመለከተው የሥነ-ምግባር መከታተያ ክፍል ሊያቀርብ ይችላል።

3/ ኮሚሽኑ ወይም የሚመለከተው የሥነ-ምግባር መከታተያ ክፍል የቀረበውን ጥያቄ በመቀበል የምዝገባውን መረጃ ለጠየቀው ሰው መስጠት አለበት።

4/ የዚህ አንቀጽ ድንጋጌዎች ቢኖሩም የቤተሰብ ሀብትን የሚመለከት የምዝገባ መረጃ ለፍትህ ስራ ወይም ኮሚሽኑ አስፈላጊ ነው ብሎ ለሚወሰነው ጉዳይ ካልሆነ በስተቀር በምስጢር የሚያዝ ይሆናል።

5/ ኮሚሽኑ በዚህ አዋጅ መሠረት በየሁለት ዓመት ተኩል ስላከናወነው የሀብት ምዝገባ አጠቃላይ መረጃ በሪፖርት መልክ ያወጣል።

13. የሀብት አለመመዝገብ የሚያስከትለው ውጤት
በዚህ አዋጅ መሠረት ያልተመዘገበ ማንኛውም የተሿሚ ወይም የመንግስት ሠራተኛ ሀብት ተቃራኒ ማስረጃ ካልቀረበ በስተቀር ለወንጀል ሕግ አንቀጽ 419/2/ ድንጋጌ አፈፃፀም ሲባል ምንጩ እንዳልታወቀ ንብረት ይቆጠራል።

2.The commission may in the course of verification process under sub-article (1) of this Article

a/ Require the concerned appointee, or public servant to produce additional information and clarification of the issue,

b/ Order any bank, financial institution or any other person having information regarding the assets of the concerned appointee or public servant to furnish such information ,and

c/ Avail itself of the professional assistance of the auditor general or any other relevant body.

3.When ever the commission ascertains in accordance with sub article (1) and (2) of this article the existence of incomplete, in accurate or falsified information, it shall cause necessary measures to be taken up on the culprit according to the law.

12 Accessibility of Registered Information

1. All information regarding the registration of assets of an appointed or a public servant shall be open to the public.

2. Any person who wishes to access information regarding the registration of assets may apply in writing to the commission or to the concerned ethics liaison unit .

3. The commission or the concerned ethics liaison unit shall accept and grant the information requested to the requesting person.

4. Not with standing the provision of this Article the information regarding the registration of family assets shall be confidential unless disclosure is required in the interest of justice or for other purposes to be determined by the commission as necessary.

5. The commission shall provide the public with general information regarding the registration of assets under this proclamation every two year and six months by way of reports.

13.Effects of Non-Registration of Assets

Any asset of an appointee or a public servant not registered in accordance with this proclamation shall, in the absence of proof to the contrary , be considered as an unexplained property for the purpose of applying the provisions of Article 419(2) the criminal code.

ክፍል ሶስት

የጥቅም ግጭትን ስለማሳወቅና ስለማስወገድ

14. መርህ

ማንኛውም ተሿሚ ወይም የመንግስት ሠራተኛ የያዘውን መንግስታዊ የኃላፊነት ቦታ የሕዝብን ጥቅም ለማስጠበቅ ብቻ ማዋል አለበት። በማንኛውም ምክንያት ቢሆን በስራው አጋጣሚ ያገኘውንና ሕዝብ እንዲያውቀው ያልተደረገን መረጃ ለግል ጥቅሙ ማዋል የለበትም።

15. ስጦታ፣ መስተንግዶና የጉዞ ግብዣ

1/ ማንኛውም ተሿሚ ወይም የመንግስት ሠራተኛ የመወሰን ስልጣኑን የሚፈታተን ወይም የጥቅም ግጭት የሚፈጥር ስጦታ፣ መስተንግዶ ወይም የጉዞ ግብዣ መቀበል የለበትም።

2/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ /1/ የተደነገገው ቢኖርም የቀረበለትን ስጦታ፣ መስተንግዶ ወይም የጉዞ ግብዣ ያለመቀበል በስራ ግንኙነት ላይ ጉዳት የሚያስከትል ሆኖ ሲገኝ ስጦታውን፣ መስተንግዶውን ወይም የጉዞ ግብዣውን ለመቀበል ይችላል። ሆኖም የተቀበለውን ስጦታ አግባብ ላለው የመንግስት መስሪያ ቤት ወይም የመንግስት የልማት ድርጅት ዝጊ ማድረግ ወይም መስተንግዶውን ወይም የጉዞ ግብዣውን ለኮሚሽኑ ወይም አግባብነት ላለው የስነ-ምግባር መከታተያ ክፍል ማሳወቅ አለበት።

PARE THREE

***DISCLOSURE AND
AVOIDANCE OF
CONFLICT OF INTEREST***

14.Principle

Any appointee, or a public servant shall use the public office to which he is entrusted to protecting the public interest alone. On no account shall he secure personal gain from the information brought to his knowledge as a result of his assumption of public office and not made public.

15. Gift ,Hospitality and sponsored Travel

1/ Any appointee or a public servant may not accept any gift, hospitality or sponsored travel that may put his authority to decide under question or ensue conflict of interest.

2/ Notwithstanding sub-article(1) of this article if refusal to accept a gift, hospitality or sponsored travel may jeopardize working relation, an appointee, or a public servant may accept the gift, hospitality or sponsored travel; provided, however, that he shall deposit the gift with the relevant public office or public enterprise or disclose the hospitality or sponsored travel to the commission or the relevant ethics liaison unit.

16. የጥቅም ግጭትን ለማስወገድ መወሰድ ስላለበት እርምጃ

1/ ማንኛውም ተሿሚ ወይም የመንግስት ሠራተኛ በመንግስት የሥራ ኃላፊነቱ በራሱ ወይም በቅርብ ዘመዱ የግል ጥቅም መካከል ግጭት ሊያስከትልበት የሚችል ጉዳይ ሲያጋጥመው፡-

ሀ/ በጉዳዩ ላይ ውሳኔ ወይም አስተያየት ከመስጠት እንዲሁም ከኃላፊነቱ ጋር የማይጣጣም ወይም ታማኝነቱን ጥርጣሬ ውስጥ የሚጥል ማንኛውንም ድርጊት ከመፈጸም መቆጠብ፤ እና

ለ/ ሁኔታውን ለሚመለከተው የበላይ ኃላፊ ማሳወቅ አለበት፡፡

2/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ /1/ መሠረት የጥቅም ግጭት ሊከሰት መቻሉ የተገለጸለት የበላይ ኃላፊ እንደሁኔታው ተሿሚው ወይም የመንግስት ሠራተኛው ጉዳዩን ማየቱን እንዲቀጥል መመሪያ ሊሰጠው ወይም ሌላ ሰው ተተክቶ እንዲያየው ሊያደርግ ይችላል፡፡

17. የጥቅም ግጭት መከሰቱን ተከትሎ ስለሚወሰድ እርምጃ

ማንኛውም ተሿሚ ወይም የመንግስት ሠራተኛ በመንግስት የስራ ኃላፊነቱና በራሱ ወይም በቅርብ ዘመዱ የግል ጥቅም መካከል ግጭት መከሰቱን ተከትሎ በራሱ ተነሣሽነት ወይም በበላይ ኃላፊው ሲጠየቅ ጥፋተኛ መሆኑን በይፋ አምኖ ይቅርታ የመጠየቅ ወይም ራሱን ከኃላፊነት የማግለል ግዴታ አለበት፡፡

16 Measures to be Taken to Avoid Conflict of Interest

1. Where an appointee, an or a public servant encounters a case that may lead to conflict between his official duty and his own or his close relative's private interest, he shall

a/ refrain from giving decision or opinion on the case as well as from taking any action that may be inconsistent with his official duty or may compromise his loyalty; and.

b/ disclose the situation to the concerned higher official.

2. A higher official who has received a disclosure under sub-article (1) of this article may instruct the appointee, or public servant to continue handling the case or may delegate another person instead, as the case may be.

17 Measures to be Taken following the event of Conflict of Interest

Any appointee, or public servant shall, following any event of conflict between his official duty and his own or his close relative's private interest publicly admit his fault and ask for apology or resign from office, on his own initiative or when required by his superior to do so.

18. ከሥራ መልቀቅ በኋላ ስለሚኖር ክልከላ

ማንኛውም ተሿሚ ወይም የመንግስት ሠራተኛ ሥራ በለቀቀ እስከ ሁለት ዓመት ድረስ ሲቆጣጠራቸውና ሲያስተዳድራቸው ከነበረው ሰዎች ጋር ጥቅም የሚያስገኙ ሥራዎች መስራት የለበትም፡፡ ዝርዝሩ በኮሚሽኑ በሚወጣው መመሪያ ይወሰናል፡፡

19. የጥቅም ግጭትን የማሳወቅ ግዴታን ስላለመወጣት

ማንኛውም ተሿሚ ወይም የመንግስት ሠራተኛ የጥቅም ግጭት መኖሩን በዚህ አዋጅ መሠረት የማሳወቅ ግዴታውን ካልተወጣ አግባብ ባለው የሥነ-ምግባር ደንብ መሠረት ተገቢው አስተዳደራዊ እርምጃ ይወሰድበታል፡፡

ክፍል አራት

ልዩ ልዩ ድንጋጌዎች

20. ጥቆማ ስለማቅረብ

- 1/ ማንኛውም ሰው ይህንን አወጅ ጥሷል በሚለው ተሿሚ ወይም የመንግስት ሠራተኛ ላይ ጥቆማ ማቅረብ ይችላል፡፡
- 2/ ጥቆማው እስከተቻለ ድረስ ከደጋፊ ማስረጃ ጋር በጽሁፍ ለኮሚሽኑ ወይም አግባብ ላለው የሥነ-ምግባር መከታተያ ክፍል መቅረብ ይኖርበታል፡፡
- 3/ በቀረበው ጥቆማ ላይ የመጨረሻ ውሣኔ እስኪሰጥ ድረስ የምርመራ ሂደቱና መዛግብቱ በምስጢር ተይዘው ይቆያሉ፡፡
- 4/ በዚህ አንቀጽ መሠረት በቀረበ ጥቆማ የተገኘ መረጃ በወንጀል ህግ አንቀጽ 419 /2/ የሀብት መወረስ ውሣኔ የሚያሰጥ ከሆነ የተወረሰው ሀብት ከሚያስገኘው ገቢ ውስጥ 25 በመቶ ለጠቋሚው ይከፈላል፡፡

18. Post Employment Limitation

Any appointee or public servant may not take up any benefit ensuing work from persons whom he used to control, until two years after leaving office .The details shall be provided in regulations and /or directives.

19. Failure to Disclose Conflict of Interest

An appropriate administrative sanction shall, in accordance with the relevant code of ethics, be taken against any appointee, or public servant who fails to disclose any conflict of interest in accordance with this proclamation.

PART FOUR

MISCELLANEOUS PROVISIONS

20. Whistle –blowing

- 1/ Any person may file whistle-blowing against an appointee, an, or a public servant for breaching this proclamation.
- 2/ A whistle-blowing shall be submitted in writing , to the commission or the relevant ethics liaison unit and, as much as possible, be accompanied with supporting evidence.
- 3/ The investigation process and related documents shall be kept confidential until final decision is taken on the whistle-blowing.
- 4/ If the information obtained through whistle-blowing leads to the confiscation of assets under Article 419(2) of the criminal code, the whistle-blower shall be entitled to 25% of the proceeds of the confiscated asset.

21 የአዋጁን ተፈጻሚነት ስለማረጋገጥ

ማንኛውም የመንግስት መስሪያ ቤት ወይም የመንግስት የልማት ድርጅት የዚህ አዋጅ ድንጋጌዎች በስራ ላይ መዋላቸውን ለማረጋገጥ፡-

- 1/ ተሟላጾች ወይም የመንግስት ሠራተኞች ሀብታቸውን በወቅቱ እንዲያስመዘግቡ ሁኔታዎችን ያመቻቻል፤
- 2/ አግባብ ያላቸው የአሠራር ሥርዓቶችን በማውጣት ተፈጻሚ ያደረጋል።

22. ቅጣት

1/ ማንኛውም ተሟላጭ ወይም የመንግስት ሠራተኛ፡-

ሀ/ ሀብቱን በዚህ አዋጅ መሠረት ሳይሆነ ከቀረ ወይም ሆኖ ብሎ ትክክል ያልሆነ የምዝገባ መረጃ ከሰጠ ወይም

ለ/ የዚህን አዋጅ ድንጋጌዎች በመተላለፍ ስጦታ፣ መስተንግዶ ወይም የጉዞ ግብዣ ከተቀበለ ወይም የተቀበለውን ስጦታ፣ መስተንግዶ፣ ወይም የጉዞ ግብዣ ሳይሆን ከቀረ፣ በወንጀል ሕግ አንቀጽ 417 መሠረት ይቀጣል።

2/ ማንኛውም ተሟላጭ ወይም የመንግስት ሠራተኛ ማንኛውም ሰው በዚህ አዋጅ አንቀጽ 20 መሠረት ለኮሚሽኑ ወይም ለሥነ-ምግባር መከታተያ ክፍል ጥቆማ አቅርቧል ወይም ምስክርነት ሰጥቷል ወይም ጥቆማ ለማቅረብ ወይም ምስክርነት ለመስጠት ተዘጋጅቷል በሚል በቀጥታም ሆነ በተዘዋዋሪ የበቀል እርምጃ የወሰደ እንደሆነ በወንጀል ሕግ አንቀጽ 444 መሠረት ይቀጣል።

21. Assuring Compliance

Any public office or public enterprise shall, to ensure compliance with this proclamation:

- 1/ Facilitate the timely registration of assets of appointees, and public servants;
- 2/ issue and enforce relevant code of ethics.

22. Penalty

1/ Any appointee, or public servant who:

- a/ Fails to disclose his assets for registration in accordance with this proclamation or intentionally submits incorrect disclosure; or.
- b/ in contravention of this proclamation accepts a gift, hospitality or sponsored travel, or fails to disclose any gift, hospitality or sponsored travel he has accepted;

shall be punished in accordance with Article 417 of the criminal code.

2/ Any appointee, or public servant who directly or indirectly takes any reprisal measure against a whistle-blower or witness for submitting whistle –blowing of giving withes or is about to submit whistle-blowing or give testimony to the commission or ethics liaison unit pursuant to Article 20 of this proclamation shall be punished in accordance with Article 444 of the criminal code.

3. ማንኛውም ተሿሚ ወይም የመንግስት ሠራተኛ የጥቅም ግጭት መኖሩን ሳይያሳውቅም ሆነ በዚህ አዋጅ አንቀጽ 16 ንዑስ አንቀጽ /2/ መሠረት ተፈቅዶለት ሲሰራ የመንግስት ኃላፊነቱን ተጠቅሞ የራሱን ወይም የቅርብ ዘመዱን የግል ጥቅም ያራመደ እንደሆነ አግባብ ባለው የወንጀል ህግ ድንጋጌ መሠረት ይቀጣል።
4. ማንኛውም ሰው በክፉ ልቦና በመነሣሣት ምንም ዓይነት መሠረት የሌለው ጥቆማ በዚህ አዋጅ አንቀጽ 20 መሠረት ካቀረበ እስከ ሦስት ዓመት ሊደርስ በሚችል እስራት ወይም እስከ ብር 2000 በሚደርስ መቀጮ ወይም በሁለቱም ይቀጣል።

23. ተፈጻሚነት ስለማይኖራቸው ሕጎች

በዚህ አዋጅ ጋር የሚቃረን ህግ ወይም ማንኛውም ልማዳዊ አሰራር በዚህ አዋጅ በተሸፈኑ ጉዳዮች ላይ ተፈጻሚነት አይኖረውም።

24. ደንብና መመሪያ የማውጣት ሥልጣን

- 1/ የክልሉ መስተዳድር ምክር ቤት ይህን አዋጅ ለማስፈጸም የሚያስፈልጉ ደንቦችን ሊያወጣ ይችላል።
- 2/ ኮሚሽኑ ይህንን አዋጅና በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ /1/ መሠረት የወጡ ደንቦችን ለማስፈጸም መመሪያዎችን ሊያወጣ ይችላል።

25. አዋጁ የሚፀናበት ጊዜ

ይህ አዋጅ በቤኒሻንጉል ጉሙዝ ክልላዊ መንግስት ምክር ቤት ፀድቆ በልሳነ ህግ ጋዜጣ ታትሞ ከወጣበት ጊዜ ጀምሮ የፀና ይሆናል።

አሰላ ጥር 30ቀን 2004 ዓ.ም

አህመድ ናስር አህመድ

የቤኒሻንጉል ጉሙዝ ክልላዊ መንግስት

ኘሬዝዳንት

3. Any appointee, or public servant who, either without disclosing the extended of conflict of interest or acting up on being authorized in accordance with sub-article (2) of article 16 of this proclamation, uses his official duty to promote his own or his close relative's private interest shall be punishable in accordance with the relevant provisions of the criminal code.

4/ Any person who maliciously submits unfounded whistle-blowing pursuant to article 20 of this proclamation shall be punished with imprisonment not exceeding three years or with a fine not exceeding Birr 2,000 or both.

23. Inapplicable Laws

No Law or customary practice shall, in so far as it is inconsistent with this proclamation, be applicable with respect to matters or vided for by this proclamation.

24. Issuing Regulations and Directives.

- 1/ The administrative council may issue regulation necessary for the implementation of this proclamation.
- 2/ The Commission may issue directives necessary for the implementation of this proclamation and regulations issued pursuant to sub-article (1) of this Article.

25. Effective Date

This proclamation shall enter into force up on the date of publication in the Regional Lesaehing Gazeta.

Done at

Assossa this---8-- day of January 2004

Ahmed Nasir Ahmed

**The Benisngul Gumuz Regional
State Presedent**

